

(Nationalbanken siger, at saadanne Dispensationer »i Indhold og Varighed er af hængig af den til enhver Tid fungerende Handelsminister«). Naar Lovgivningsmagten giver en Anvisning, som den § 22 indeholder, giver den selvfølgelig Administrationen Adgang til et vist Skøn, men dette er ingenlunde frit, kan efter Omstændighederne endog være helt bundet; hvis f. Eks. dette at statuere, at Afgiftsbestemmelsen i § 20 i Bankloven var anvendelig paa Nationalbanken, maatte siges at krænke den oprindelige Octroibestemmelses § 43 (jfr. Ordene »nogen Slags Afgift«, jfr. Lov af 12. Juli 1907 §§ 1 og 16), — og dette kan selvfølgelig hævdes — betyder dette formentlig ikke andet end, at der fra Dispensationsmyndighedens Side er en ligefrem *Pligt* til at undtage Nationalbanken fra Lovens Bestemmelse i denne Retning. Og naar, som det anføres i Justitsministeriets Skrivelse, Anvendelsen af Bestemmelsen i Banklovens § 5 om Stadfæstelse af Bankers Vedtægter ikke kan have Betydning for Nationalbanken — hvis »Vedtægter« er givne ved Lov og kun med Lovgivningsmagtens Sanktion kan ændres — saa betyder dette formentlig kun, at Administrationens Skøn med Hensyn til Omfanget af Dispensationen ifølge § 22 ogsaa i denne Henseende er bundet. I Formen har Bestemmelsen i § 22 den uindskrænkede Dispensationsbeføjelses Indhold; i Realiteten har den det selvfølgelig ikke; den er først og fremmest bunden ved de Hensyn, som særlige Lovregler medfører. Den er i Virkeligheden et Paabud fra Lovgiverens Side om at ordne herhen hørende Forhold efter nøje Undersøgelse, som det findes administrativt rigtigt. Lovgiveren siger »Vi vil have al Bankvirksomhed inddraget under Lovens Omraade (cfr. herved den i Skrivelse af 13. November f. A. paaviste afvigende Affattelse i tidligere Forslag); paa visse Omraader maa dog Undtagelse gøres (det er klart med Hensyn til de Forhold, der omhandles i §§ 7, 8 og 11); muligt er der yderligere Omraader, paa hvilke det vil være nødvendigt at gøre Undtagelser«. Detailundersøgelsen her viser Lovgiveren fra sig, overlader den til Administrationen, idet der gives denne Adgang til at indrømme Lempelser. At der er en sikker Adgang til disse — ligesaa sikker som var den given ved selve Loven — hvor der kan paavises Lovhjemmel for Krav i denne Retning, synes givet. Og naturligvis er det Lovgiverens Hensigt, at der ogsaa iøvrigt skal tages de Hensyn, som er naturlige og rimelige, saaledes at de faste Rammer og den Ensartethed, som tilstræbes indenfor Bankomraadet, kan naas uden at krænke de særlige Hensyn, som paa enkelte Omraader maa gøre sig gældende.

Vil man gaa ud fra, at Nationalbanken falder ind under Lovens §§ 1 og 22, bliver det væsentlige Spørgsmaal med Hensyn til Lempelsernes Omfang, om Banken bør undtages fra det i Lovens § 3 indførte Tilsyn (jfr. Bestemmelserne i Banklovens §§ 18 og 21). I Justitsministeriets Skrivelse hævdes, at Anvendelsen af disse Regler vil *stride* imod de for Nationalbanken iøvrigt fastsatte Tilsynsregler. Ser man paa Tilsynsbestemmelsen i Reglementet af 22. Juni 1908 § 61 og flg. (Octroien §§ 32 og 35), synes det dog ingenlunde givet — som dette Tilsyn her nærmere angives (at paase, at de Banken med Hensyn til Staten og det offentlige Pengevæsen paalagte Forpligtelser opfyldes og især, at Bankens Metalfond holdes i det anordnede Forhold til de i Omløb værende Sedler) — at der ikke ved Siden af kan fungere et Tilsyn af den Art, Bankloven indfører. Men det maa paa den anden Side erkendes, at efter den Stilling, Justitsministeren indtager som særlig Tilsynsmyndighed, kan Opretholdelsen af et Tilsyn ved Siden heraf ikke anses for nødvendigt. Det kan heller ikke siges at være dette af Hensyn til Embedet. En vis Kontakt med Landets Seddelbank maa — ikke mindst i vanskelige Tider — vel anses for ønskelig. Man kan imidlertid næppe hævde, at en saadan er afhængig af Adgangen til at kunne hævde en Tilsynsret; den vil formentlig lige saa vel kunne tilvejebringes uden en saadan. Af afgørende Betydning vil det derimod være, at den Adgang til at erhverve det fuldstændige Indblik i alle Forhold, som Loven utvivlsomt med Rette har anset for en nødvendig Forudsætning for Embedets rette Varetagelse, ikke paa dette Omraade vilkaarligt indskrænkes. Dette vilde blive Tilfældet, hvis der — foruden den Fritagelse for Undersøgelse ifølge Lovens § 18, som man maa anse for ganske ubetænkeligt at indrømme Nationalbanken — ogsaa gaves denne Fritagelse for at stille Oplysninger til Bankspektørens Raadighed. Dette Spørgsmaal kan man ikke skyde fra sig ved Henvisning til, at man i denne Henseende vil kunne regne med velvillig Forstaaelse fra Nationalbankens Side; thi i samme Udstrækning, som det ikke er pligtmæssigt for Nationalbanken at stille Oplysninger til Disposition, maa det i Virkeligheden være pligtmæssigt at forholde Embedet saadanne.